

StageCoach Sessions deel 7

BJ Baartmans The Space Age Travellers

In deze aflevering van StageCoach Sessions reizen we mee met The Space Age Travellers, een instrumentale band rondom snarevirtuoos BJ Baartmans. Zij brengen rock 'n' roll, surf, jive en spaghettiwestern-instrumentals met een freejazztwist in een klinkende reis door de tijd! BJ Baartmans legt in de videoserie aan de hand van de track *Rollercoaster* alles uit over zijn benadering van het nummer en de technieken en effecten die hij daarbij gebruikt. Voorafgaand aan de opnames spraken we met hem. tekst Matthieu Brandt

BJ Baartmans: "Bij instrumentale muziek kan ik mijn verbeelding de vrije loop laten"

The Space Age Travellers spelen hoofdzakelijk eigen werk van songschrijver-gitarist BJ Baartmans, geïnspireerd door de sounds van gitaarhelden die voortkomen uit het ruimtevaarttijdperk ofwel de Space Age, zoals Bill Frisell, Richard Thompson, Ry Cooder, Marc Ribot, Brian Setzer en Jeff

Beck en hun leermeesters zoals Duane Eddy, Wes Montgomery, Charlie Christian, Django Reinhardt, Dick Dale, The Shadows, James Burton en Jimmy Bryant. Superdansbare grooves, romantische melodieën, intrigerende soundscapes en vingervlug spel op het scherpst van de snede. Muziek voor minnaars en freaks.

BJ Baartmans speelt in The Space Age Travellers met drummer Sjoerd van Bommel en bassist Gerco Aerts. BJ: "Wij kennen elkaar al langer uit andere projecten en bands, zoals Matthews Southern Comfort, André Manuel's Ketterse Fanfare, B-Movie Orchestra en Ms Hips. Daarnaast heb ik veel met hen opgenomen in mijn Studio Wild Verband. Sjoerd ben ik al rond 1991 tegengekomen in een project

met Clemens van de Ven. Gerco ken ik via Bartel Bartels uit de Amsterdamse scene in de Sidewalk Experience en later bij André Manuel.

"Ik ben deze studio begonnen omdat je als muzikant toch altijd veel in je eentje

doet. Ik ben niet het type muzikant dat partijen precies naspeelt. Als ik iets een beetje kan, dan probeer ik er een liedje of compositie van te maken. De behoefte om die ideeën vast te leggen ontstond al heel snel."

Kun je iets vertellen over de ontstaansgeschiedenis van The Space Age Travellers?

"Ik werd gevraagd door het Amerikaanse TrueFire om een gitaarcursus te maken. Mijn eerste cursus had als onderwerp slidegitaar, met name verschillende stemmen en technieken. Bij de tweede cursus heb ik het idee geopperd om te focussen op jarenvijftig-gitaarstijlen. »

StageCoach Sessions-videoserie

Instructievideo's, live-registraties en interviews

StageCoach Sessions is een initiatief van muzikant-docent Matthieu Brandt; een project dat hij dit jaar met de magazines in onze uitgeverij uitrolt. Deze videoserie - die mooi aansluit op onze Aquarium Sessions in eigen huis met miniconcerten, tutorials en interviews - draait om registraties op locatie met topkwaliteit live-opnamen van bands en instructievideo's per muzikant. Deze StageCoach Sessions worden altijd gepubliceerd met workshops inclusief tabs, notenwerk en interviews op onze videokanalen en in onze magazines.

Al eerder verschenen in StageCoach Sessions

- Richard van Bergen van Richville - blues & roots
- Jerôme Hol - trio-performances en workshop fusion
- Jay-P - microfoonkeuzes voor elektrische gitaar
- Jac Bico - gitaarsounds van The Beatles
- Jesús Hernández - Buena Vista Cuba
- Rory Ronde - Neo-Soul Gitaar & Neo-Soul Productions

In de komende edities van Gitarist featuren we Reinier Voet over akoestische gitaar in de jazz en Dr. Jordan Institute, met Mark Tuinstra. Stay tuned!

In deze editie presenteren we de videoserie met gitarist BJ Baartmans en zijn band The Space Age Travellers. Hij legt aan de hand van de track *Rollercoaster* zijn benadering en speeltechnieken uit, en bespreekt de effecten die hij gebruikt in dit nummer. In het uitgebreide interview vertelt hij honderduit over carrière, spel en studio.

Deze video's kun je op onze kanalen vinden:

StageCoach Sessions deel 7, met BJ Baartmans en The Space Age Travellers

- Part 1: *Cobra* - performance door Space Age Travellers
- Part 2: *Rollercoaster* - performance door Space Age Travellers

Matthieu Brandt

Initiatiefnemer, producent en regisseur van StageCoach Sessions Matthieu Brandt maakte voor het Amerikaanse instructievideolabel TrueFire dertien jaar lang lesvideo's met Europees toptalent. www.matthieubrandt.com

- Part 3: *Rollercoaster* - multiscreen performance door BJ Baartmans
- Part 4: *Rollercoaster* - multiscreen uitleg door BJ Baartmans
- Part 5: *Rollercoaster* - uitleg effectgebruik door BJ Baartmans
- Part 6-10: Video-interview met The Space Age Travellers BJ Baartmans, drummer Sjoerd van Bommel en bassist Gerco Aerts

De StageCoach Sessions-video's kun je bekijken op ons YouTube-kanaal GitaristVideo en op Gitarist.nl in de sectie Extra en binnenkort ook op het YouTube-kanaal van StageCoach Sessions.

www.gitarist.nl • www.youtube.com/GitaristVideo

» In de jaren tachtig en negentig heb ik periodes gehad waarin ik mij verdiept heb in rock 'n' roll-bands uit jaren vijftig. Ik speelde met Arthur Ebeling, die ook uit de stijlen uit die tijd put: rockabilly, western swing, jive, etc.

“Voor die cursussen moest ik originele composities gebruiken en dus ben ik liedjes gaan maken in die stijl. En dat werden instrumentals. Met Sjoerd heb ik eerst de basis van die partijen ingespeeld en heb daar zelf de baspartijen bij gedaan. Maar we hadden zoveel lol in het spelen dat het idee opkwam om met dit repertoire op het podium te gaan staan.

“Ik luister zelf veel naar instrumentale muziek en houd ervan dat je dan je verbeelding de vrije loop kan laten, zoals filmscores of muziek die associaties oproepen met schilderijen en zo. En dat wilde ik dan wel met een trio doen en iets minder in korte stijlvormen, wat nodig was voor de cursus, maar meer in de vorm van liedjes. We hebben nu materiaal voor twee volle albums en zijn daarmee live gaan spelen.”

Space Age

“De Space Age is de periode van eind jaren vijftig tot begin jaren zeventig. Dat is een periode waarin de gitaar een waanzinnige evolutie heeft doorgemaakt. Er kwamen invloeden vanuit de country & western, jazz en zigeunermelodieën in de rock 'n roll terecht. Je krijgt dus in die filmmuziek, spaghettiwesterns en surfmuziek een enorme *melting pot* van stijlen en sounds. Wat Clapton en Jeff Beck zijn gaan doen met de invloeden van Hank B. Marvin, Scotty Moore, Cliff Gallup en de andere helden uit de fifties

The Space Age Travellers met v.l.n.r. BJ Baartmans, Gerco Aerts en Sjoerd van Bommel

vind ik zó boeiend. Vooral de vrijheid die dat gaf.

“Uiteindelijk wordt het nu wel steeds vreemder. Een beetje in een hoek waar je Bill Frisell zou kunnen vinden of Marc Ribot of Ry Cooder. Energie, dansbaarheid en humor zijn daarin heel belangrijke elementen, maar ook met een onderlaag van bebop, latin en blues. Maar ik vind het wel steeds ingewikkelder om een gewone pentatonische bluessolo te spelen.

“Met al die verschillende elementen wordt de sound van The Space Age Travellers gemaakt door onze persoonlijkheden, wie wij zijn als muzikant. Daarbinnen is de melodie altijd de chef.

Dat is het verhaal wat je vertelt, met begin, brug, einde, punchline, etc.

“Ik kom vaak met composities die al ver gevormd zijn en daar gaan we dan mee aan de slag. In dat schrijfproces hoor ik Sjoerd en Gerco dan al in mijn hoofd, omdat we al zoveel platen samen hebben ingespeeld. Het tempo van een nummer is altijd heel erg bepalend.”

Het zoeken naar eigenheid in ontwikkeling van muzikale smaak en muzikale vaardigheden staat in deze band voorop?

“De jeugd krijgt tegenwoordig zoveel aangereikt via YouTube en Spotify, waardoor het technisch niveau enorm hoog ligt. Ze kunnen alles spelen en nog goed ook. Maar het is dus steeds lastiger om je te onderscheiden. Je eigen elementen aan al dat bestaande toevoegen maakt dat je een stempel kunt drukken. Iets wat voor jou lekker is. Die eigenheid kan lastig uit te venten zijn. Men wil toch iets beluisteren en kopen wat men al kent. Gitaarmuziek zonder zang en geen covers spelen schrikt af. Veel clubs willen het niet boeken, maar veel mensen die het gezien hebben vinden het te gek. Maar we willen niet een soort ‘Stray Cats Tribute Band’ worden.”

Sound

Sound is enorm belangrijk voor deze band. Voor jouw ligt dat op twee terreinen. Allereerst als gitarist, met bepaalde pedaaltjes en versterkers.

Maar daarnaast ook als producer in de studio. Kun je iets vertellen over hoe je dat aanpakt bij het een album met The Space Age Travellers?

“Meer en meer ga ik uit van het principe dat wat je live neerzet eigenlijk al moet klinken. Dus zonder rekening te houden met wat je er na allemaal nog mee kan doen. In een studio neem je vaak in stukjes op en dat vraagt veel voorbereiding. Wat voor sounds ga je gebruiken, welke effecten en hoe zet ik de microfoons erbij? Nu neem ik altijd alles op met alles aan. Zelfs als er kleine foutjes op staan laat ik het zo. Je moet dan wel heel veel ervaring hebben met de setting waarin je speelt en met de sound van je ‘hok’. En dat is zoals ze dat vroeger deden. Ruimtes werden daarop gebouwd. Er werd vaak gewerkt met dezelfde mensen in dezelfde ruimte. En muzikanten gingen dan naar die ruimte spelen. Sjoerd is daarin erg goed. Hij stemt zijn drumstel zodat het in de opnameruimte optimaal klinkt. Je krijgt dan dus het karakter van de ruimte mee. Ik heb een bescheiden collectie aan microfoons, maar weet heel goed wat deze doen.

“Vroeger was het zo dat wat bij Stax werd opgenomen, de volgende dag al naar de snijderij ging. Bij heel veel van de producties die ik hier doe kan dat ook. Dat heeft alles met de bron van de opnames te maken en dat is wel mijn filosofie. Veel van de keuzes worden dus vooraf al gemaakt en dat maakt dat het productieproces sneller kan en het mixen wat eenvoudiger wordt. Dat is soms een beperking, omdat je achteraf net een andere sound had willen hebben. Ik heb dus niet een studio waar ik alle typen microfoons heb en ik heb bijvoorbeeld geen midi. Ik heb ook geen mengtafel staan en beperkte outboard. Want als je dat allemaal hebt, heb je ook verstand van solderen nodig. Plus dat dat allemaal klauwen met geld kost.

“Veel van het krijgen van een goeie sound zit hem in de headroom. Bij bijna alle instrumenten - niet alleen drums - geldt dat als je minder hard aanslaat, je relatief meer sustain krijgt. En als je die noten laat klinken, dan hoor je wat ze doen en wat er harmonisch gebeurt.”

En de vertaalslag naar live?

“Soms passen we ons repertoire aan aan de plek waar we spelen. Het is vaak nog dynamischer als in de studio. Wat me ook opvalt is dat in moderne zalen de PA's ook modern zijn en veel verschillende soorten moderne muziek aan kunnen.

Die staan vaak zo afgesteld dat het vooral hard moet kunnen zonder te gaan piepen, met veel subwoofers, letterend hoog en zo. Dat past niet zo goed bij onze muziek. In die zin maken wij muziek die niet van deze tijd is. In theaters is dat wel wat beter. Maar voor de fitness heb je dus eigenlijk een goeie technicus nodig.”

Bovenstaande interviewcitaten komen uit het uitgebreide video-interview in 5 delen, te zien op Gitarist.nl, waarin nog veel meer onderwerpen over muziek maken en gitarspelen aan bod komen. Het interview is onderdeel van de 10-delige videoreeks StageCoach Sessions met The Space Age Travellers.

Op *Rollercoaster* gebruikt BJ een Fender Jazzmaster (Japans) met Seymour Duncan pickups en Mastery brug, en een Fender VibroKing amp

Het pedalboard voor *Rollercoaster* - uitleg in Part 5 van de videoreeks

» Rollercoaster

Het nummer bestaat uit drie verschillende delen, elk met een andere sfeer. Het intro heeft een jazzy vibe, het thema heeft een surf-achtige sound in een bluesy schema en de brug heeft een herhalend gitaarpatroon met een intense drumpartij. Als klap op de vuurpijl heeft het nummer ook nog een soort bigband-break met akkoorden uit een heletonstoonladder. Een heuse rollercoaster dus!

♩ = 216

Intro van Thema

3x

TAB

Thema

Em

Variatie

Am

Em

B Em

The sheet music is presented in a vertical layout. It starts with a tempo marking of ♩ = 216. The first section is the 'Intro van Thema', which consists of a melodic line in treble clef and a corresponding guitar tab below it. This section is repeated three times. The second section is the 'Thema', starting with an Em chord. It features a melodic line with many double notes and slurs, and a guitar tab with fret numbers and a 'p' (palm mute) marking. The third section is a 'Variatie' of the theme, also in Em, with similar melodic and tab notation. The fourth section is in Am, showing a different melodic variation. The fifth section returns to Em. The final section is a bridge, starting with a B chord and moving to Em, featuring a repetitive rhythmic pattern in the guitar tab.

Het thema dat hier is uitgewerkt, is een Arabisch klinkend riffje over Em en Am met veel dubbelnoten, slides en dubbele pull-offs. Over het B akkoord wordt er een typisch rockabillyloopje gespeeld.